

SAŽETAK PRESUDE

PILAV PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE OD 9. LIPNJA 2016. GODINE ZAHTJEV BR. 41939/07

*Isključivanje Bošnjaka koji žive u republici srpskoj iz
predsjedničkih izbora u Bosni i Hercegovini bilo je
diskriminatorno*

ČINJENICE

Podnositelj zahtjeva je Bošnjak koji živi u Republici Srpskoj u Bosni i Hercegovini (dalje: BiH). Član je Stranke za Bosnu i Hercegovinu te je u Republici Srpskoj obnašao nekoliko političkih funkcija.

Tijekom 2006. godine, podnositelj je podnio kandidaturu na izborima za predsjedništvo BiH. Centralna izborna komisija BiH odbacila je njegovu kandidaturu jer se izjašnjavao Bošnjakom, a kandidat za predsjedništvo iz Republike Srpske je sukladno Ustavu BiH i Izbornom zakonu trebao biti srpske narodnosti. Podnositelj se zatim žalio, međutim njegova žalba je odbačena kao i naknadna ustavna tužba. Tijekom 2010. godine, podnositelj se ponovno kandidirao za predsjedništvo Bosne i Hercegovine. Njegova kandidatura je odbačena iz istih razloga.

PRIGOVORI

Pozivajući se na čl. 1. Protokola 12., podnositelj je prigovarao da ustavna zabrana podnošenja kandidature za predsjedništvo BiH koja se temelji na etničkom podrijetlu kandidata, predstavlja rasnu diskriminaciju. Prigovorio je i da nije bio u mogućnosti glasovati za člana etničke grupe kojoj je pripadao.

OCJENA SUDA

Sud je primijetio da se predsjedništvo BiH sastoji od tri člana: jednog Bošnjaka i jednog Hrvata, koji se biraju neposredno sa teritorije Federacije i jednog Srbina, koji se bira neposredno s teritorije Republike Srpske. Članovi Predsjedništva biraju se neposredno u svakom entitetu (tako da svaki glasač glasuje za popunjavanje jednog mjesta u Predsjedništvu) u skladu s izbornim zakonom koji donosi Parlamentarna skupština. Podnositeljeva kandidatura je odbačena jer je kandidat Republike Srpske trebao biti srpske narodnosti, a podnositelj to nije bio.

Sud je već u sličnom predmetu¹ koji se odnosio na nemogućnost osoba romskog i židovskog podrijetla da se kandidiraju za predsjedništvo BiH utvrdio diskriminatorno postupanje protivno čl. 1. Protokola 12. Međutim, u ovom predmetu, podnositelj je za razliku od podnositelja u tom predmetu, bio pripadnik konstitutivnog naroda, bi morao promijeniti

¹ presuda *Sejdić i Finci protiv Bosne i Hercegovine*, zahtjevi br. 27996/06 i 34836/06

prebivalište unutar BiH da bi mogao ostvariti pravo da se kandidira na izborima. Sud je primijetio da je predsjedništvo BiH državno političko tijelo, a ne tijelo jednog ili dva konstitutivna entiteta. Njegove odluke utječu na sve državljane BiH, bez obzira žive li u Federaciji, Republici Srpskoj ili distriktu Brčko. No, iako je podnositelj sudjelovao u političkom životu Republike Srpske, ticali su ga se i političke aktivnosti predsjedništva BiH kao kolektivnog tijela države.

Sud je uzeo u obzir prigovor Vlade BiH prema kojemu podnositelj nije žrtva diskriminacije jer se uvjet za kandidata predsjedništva BiH primjenjivao na pripadnike svih entiteta u BiH. Međutim, podnositelj je prigovarao zbog razlike u postupanju prema njemu u odnosu na Srbe koji žive u Republici Srpskoj. Nadalje, Vlada BiH je istaknula da je različitost u postupanju bila opravdana potrebom održavanja mira i poticanja dijaloga između različitih etničkih grupa. Sud je naglasio kako se na taj prigovor već očitovao u predmetu *Sejdić i Finci* te istaknuo kako je u BiH uspostavljen specifičan režim podjele vlasti i kako ga ne treba nužno napustiti. Međutim, taj režim automatski ne dovodi do potpune isključenosti predstavnika drugih zajednica.

Uzimajući u obzir različitost ovog predmeta u odnosu na predmet *Sejdić i Finci*, Sud je u ovom predmetu zaključio da je isključenje podnositelja iz izbora za predsjedništvo BiH bilo utemeljeno na dva razloga – etničkom podrijetlu i prebivalištu. Budući da oba razloga potpadaju pod pojam čl. 1. Protokola 12, Sud je utvrdio povredu navedenog članka.

PRAVIČNA NAKNADA

Sud je utvrdio kako utvrđenje povrede samo po sebi predstavlja dovoljnu naknadu za nematerijalnu štetu. U odnosu na troškove postupka, Sud je podnositelju dodijelio iznos od 6.607,00 EUR.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.